

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—PARAMEDICAL

[वेळ — ३ तास]

(एकूण गुण—१००)

प्राथमरी अँड चार्डल्ड हेल्थ केअर नर्सिंग (थिअरी)

१. (अ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा (कोणतेही पाच) :—

गुण

५

- (१) कमी तापमानाला लसींची साठवणूक व वहन करण्याच्या पद्धतीला ..... म्हटले जाते.
- (२) 'अँटीसिरम' (antiserum) ..... मध्ये तयार केले जाते.
- (३) संसर्गजन्य रोगांच्या नियंत्रणातील ..... हा पहिला टप्पा आहे.
- (४) कावीळ हा ..... मुळे होणारा आजार आहे.
- (५) प्राकृत नाडी वेग ..... प्रति मिनिट इतका असतो.
- (६) गोवर हा ..... जन्य रोग आहे.

(ब) गट 'अ' व गट 'ब' मधील योग्य जोड्या जुळवा :—

५

“अ” गट

“ब” गट

(१) स्कर्व्ही	(अ) भूक कमी होणे
(२) रक्तज मूळव्याध	(ब) 'अँटीरेबिज' (antirabies) लस
(३) अँनोरेक्सिया (anorexia)	(क) जीवनसत्त्व 'क' ची कमतरता
(४) रक्तक्षय	(ड) पचनाचा विकार (problem)
(५) श्वान दंश	(इ) लोहाची कमतरता.

(क) खालील विधाने 'चूक' की 'बरोबर' ते लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

- (१) संसर्गजन्य आजार म्हणजे संक्रमणजन्य आजार होय.
- (२) जीवनसत्त्व 'के' (K) च्या कमतरतेमुळे रक्तस्त्रावजन्य विकार होतात.
- (३) शारीरिकदृष्ट्या कमजोर बालक मानसिकदृष्ट्याही कमजोर असते.
- (४) प्रत्येक विद्यार्थ्याच्या आरोग्यविषयक सर्व नोंदी ठेवणे आवश्यक नसते.
- (५) आंधळेपणा हे बाह्य व्यंग आहे.
- (६) व्याधी प्रतिकारशक्ती कमी झालेल्या आजारांच्या व्यक्तींमध्ये जिवंत लसी (live vaccines) दिल्या जातात.

(ड) खालील संक्षिप्त रूपांची दीर्घ रूपे लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

- (१) D.P.T.
- (२) B.C.G.
- (३) M.P.H.W.
- (४) H.I.V.
- (५) A.R.I.
- (६) O.R.S.

२. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

- (अ) लसीचे प्रकार कोणते ? ते देण्याचे निरनिराळे मार्ग कोणते ?
- (ब) बालकाची वाढ व विकास यांवर परिणाम करणारे घटक कोणते ?
- (क) कृमी झाल्यानंतर शरीरामध्ये कोणकोणती लक्षणे दिसतात ?
- (ड) नाकातून पोटांमध्ये घालावयाची नळी (nasogastric tube) घालताना कोणकोणत्या दक्षता घेतल्या जातात ?

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

१६

- (अ) प्रथमोपचाराची तत्वे कोणती ?
- (ब) किशोरावस्थेतील मुले/मुली यांच्या विशेष गरजा कोणत्या ते लिहा.
- (क) गंभीररित्या भाजलेल्या रुग्णांची काळजी कशी घ्यावी ?
- (ड) सूक्ष्म जीवाणूंच्या वाढीवर परिणाम करणारे घटक कोणते ?

४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा :—

१६

- (अ) हिवतापाची लक्षणे लिहा.
- (ब) आत्ययिक चिकित्सेसाठी लागणारी औषधे (emergency drugs) साठवताना कोणकोणती काळजी घेतली जाते ?
- (क) रुग्णास औषधे देण्याचे निरनिराळे मार्ग कोणते ?
- (ड) श्वासावरोधामध्ये (asphyxia) कोणती लक्षणे दिसतात ?

५. खालीलपैकी कोणत्याही चारांवर टिपा लिहा :—

१६

- (अ) किशोरवयीनांसाठी आरोग्यविषयक समुपदेशन
- (ब) प्रतिजैविके
- (क) अॅलर्जिक कंडीशन्स (allergic conditions)
- (ड) रुग्णास रक्त चढवण्यापूर्वी घ्यावयाची काळजी
- (इ) शीत साखळी उपकरण.

६. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

१६

- (अ) अस्थीभंगाचे प्रकार कोणते ? त्यासाठीचे प्रथमोपचार सांगा.
- (ब) शालेय मुलांची आरोग्य तपासणी कशी केली जाते ?
- (क) स्तनपानाचे फायदे कोणते ?
- (ड) व्याधीक्षमत्व (immunity) चे प्रकार सांगून त्यांचे वर्णन करा.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED—3 HOURS]

(MARKS—100)

PRIMARY AND CHILD HEALTH CARE NURSING (THEORY)**Marks**

1. (a) Fill in the blanks (any five) :—

5

- (i) ..... is a system of storage and transport of vaccines at low temperature.
- (ii) Antiserum is a material prepared in .....
- (iii) ..... is a first step to control communicable diseases.
- (iv) Hepatitis is ..... borne disease.
- (v) Normal pulse rate is ..... per minute.
- (vi) Measles is ..... disease.

(b) Match the correct pairs from Group 'A' and Group 'B' :—

5

'A' Group

'B' Group

(i) Scurvy	(a) Loss of appetite
(ii) Hemorrhoids	(b) Antirabies vaccine
(iii) Anorexia	(c) Vitamin 'C' deficiency
(iv) Anemia	(d) Digestion problem
(v) Dog bite	(e) Iron deficiency.

(c) State true or false (any five) :—

5

- (i) Communicable diseases means infectious diseases.
- (ii) Vitamin 'K' deficiency causes hemorrhagic disorders.
- (iii) A child who is physically weak is mentally weak.
- (iv) It is not necessary to keep all health records of each student.
- (v) Blindness is an extrinsic handicap.
- (vi) Live vaccines are administered to persons with immune deficiency diseases.

(d) State the long forms of the following (any five) :—

5

- (i) D.P.T.
- (ii) B.C.G.
- (iii) M.P.H.W.
- (iv) H.I.V.
- (v) A.R.I.
- (vi) O.R.S.

2. Answer the following questions (any two) :—

16

- (a) What are the types of vaccines? Write their routes of administration.
- (b) What are the factors affecting the growth and development of a child?
- (c) What are the signs and symptoms of worms infestation?
- (d) Which precautions should be taken while inserting naso-gastric tube?

[Turn over]

3. Answer the following questions (any *two*) :—
- (a) What are the principles of first aid ?
  - (b) Write about the special needs of adolescents ?
  - (c) How the care of patients of severe burn is taken ?
  - (d) What are the factors affecting the growth of microbes ?
4. Answer the following questions in brief (any *two*) :—
- (a) What are the signs and symptoms of malaria ?
  - (b) Write about the precautions for storage of emergency drugs.
  - (c) Write about the various routes of administration of drugs.
  - (d) What are the signs and symptoms of asphyxia ?
5. Write short notes on the following (any *four*) :—
- (a) Counselling of adolescents for health
  - (b) Antibiotics
  - (c) Allergic conditions
  - (d) Preparation for blood transfusion
  - (e) The cold chain equipment.
6. Answer the following questions (any *two*) :—
- (a) What are the types of fractures ? Write its first aid care.
  - (b) How the general health of school children is assessed ?
  - (c) What are the benefits of breast feeding ?
  - (d) What are the types of immunity ? Describe them.